Číslo jednací: **11C 69/2015 - 29**

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud prvního stupně samosoudkyní Mgr. Kamilou Drábkovou ve věci žalobce: **Římskokatolická farnost - děkanství u kostela sv. Mikuláše,** se sídlem České Budějovice, U Černé věže 71/4, IČ 65050410, zastoupeného JUDr. Matoušem Jírou, advokátem v Praze 1, 28. října 1001/3, za účasti účastníka řízení: **Česká republika - Státní pozemkový úřad**, se sídlem Praha 3 - Žižkov, Husinecká 1024/11a, IČ 01312774, o žalobě podle páté části o.s.ř. proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihočeský kraj ze dne 14.10.2015, čj. 384946/2013/R1629/RR10409 o vydání nemovitých věcí,

takto:

I. Žalobci se **vydávají** z vlastnictví České republiky s právem hospodaření s majetkem státu pro Státní pozemkový úřad pozemky parc. č. 3336/2, 3340/1, 3939, 3944/1 a 3947/1, zapsané u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, katastrální pracoviště České Budějovice pro k.ú. České Budějovice 7, obec České Budějovice, na LV č. 10002.

Tímto rozsudkem se nahrazuje rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihočeský kraj, ze dne 14.10.2015, čj. 384946/2013/R1629/RR10409 v plném rozsahu.

II. Účastník řízení Česká republika – Státní pozemkový úřad, je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 17.265.50 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

Žalobce se svou žalobou domáhal nahrazení shora citovaného rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihočeský kraj (dále jen správní orgán) rozsudkem soudu, jímž mu budou vydány nemovité věci (dále jen nemovitosti) označené v odstavci I. výroku tohoto rozhodnutí. Uvedl, že na tyto nemovitosti uplatnil nárok podle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi (dále ZMVC) jako na historický církevní majetek, který vlastnil jeho právní předchůdce, Dechantei in Budweis. Původnímu vlastníku byly nemovitosti vykoupeny podle ust. § 10 odst. 1 zákona č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě státem, avšak náhrada za ně nebyla vyplacena. Správní orgán, přestože dospěl k závěru, že žalobce splnil všechny předpoklady ZMVC pro vydání pozemků, pozemky mu nevydal s odůvodněním, že jsou zasaženy veřejně prospěšnými stavbami (dále VPS), což jejich vydání brání. Podle rozhodnutí je pozemek parc. č. 3336/2 o výměře 1612 m^2, vodní plocha – koryto vodního toku umělé, zasažen VPS označenou jako K 8 – úprava stávajícího levostranného přítoku řeky Malše mezi Rožnovem a Novým Roudným a K 10 – rozšíření městské stokové sítě dle navrženého komunikačního skeletu a funkčního využití území, tak jak to plyne ze změny územního plánu města č. 72, která nabyla účinnosti dne 31.12.2014. Z rozhodnutí však vůbec není zřejmé, v čem má VPS K 8 spočívat, zda vůbec splňuje parametry VPS podle stavebního zákona, jaký je její účel a zda prospěch pro veřejnost převažuje nad právem soukromých osob na vlastnictví majetku, tedy, zda by bylo možno vůbec uvažovat o vyvlastnění. I kdyby byly všechny ostatní předpoklady splněny, postačí zřízení práva ve prospěch třetí osoby, takže vyvlastnění není nutné. Stavba K 10 bude umístěna pod úrovní terénu, v takových případech podle judikatury vyšších soudů vyvlastnění není účelné, neboť k vybudování stavby a zajištění její obslužnosti postačí zřízení práva odpovídajícího právu stavby a pozemkové služebnosti. Pozemek parc. č. 3340/1 o výměře 212849 m^2 – orná půda má být podle správního orgánu zasažen VPS DI 57 – úprava parametrů silnice III/15529 – Plavská silnice v trase Rožnov – Roudné, K 8, K 10 a E 1 – stavba nové, popř. rozšíření stávající trafostanice 22/0,4 kW. U VPS D 157 není zřejmé, v jakých konkrétních stavebních úpravách má spočívat úprava parametrů silnice, když stávající pozemní komunikace se nachází na samostatném pozemku parc. č. 3949/1, který je širší než samotné její těleso a pokrývá tedy i koridor této dopravní stavby. I kdyby došlo k rozšíření komunikace, není zřejmé, že bude zasahovat na pozemek nárokovaný žalobcem. Navíc koridor stavby není VPS ve smyslu ZMVC a nemůže být důvodem pro vyvlastnění. U VPS E 1 není jasné, zda má dojít ke stavbě nové či rozšíření stávající trafostanice a kde má případná nová trafostanice stát. Rozšíření by nemělo žádný vliv na vlastnické poměry k uvedenému pozemku, při vybudování nové trafostanice stačí zřízení práva stavby a zajištění obslužnosti stanice, včetně přístupové cesty, případně vyvlastnění pouze dotčené části pozemku. Pozemek parc. č. 3939 o výměře 25198 m^2 – orná půda je dotčen VPS DPC 21 – stavba cyklostezky v území Mladé – u Malše v trase po přemostění Malše – stará Plavská a D 157. VPS DPC 21 má zahrnovat pouze nepatrnou část dotčeného pozemku, k její realizaci stačí zřízení věcného břemene, případně vyvlastnění nezbytně nutné části pozemku. V rámci ústního jednání dne 11.9.2015 bylo sděleno, že je připraven záborový elaborát, který dosud nemůže být podkladem pro přípravu geometrického plánu, na jehož základě by došlo k oddělení dotčené části pozemku. U cyklostezky navíc není dán takový veřejný význam stavby, který by mohl převážit práva na vlastnictví. Pozemek parc. č. 3944/1 o výměře 50406 m^2 – orná půda je zasažen VPS D 157, DPC 21 a K 8. Pozemek parc. č. 3947/1 o výměře 89902 m^2 – orná půda je dotčen VPS D 157 a DPC 21. Žalobce zastává

názor, že všechny pozemky jsou vydatelné a předmětným rozhodnutím se cítí být dotčen ve svých právech.

Účastník řízení se žalobou nesouhlasil s odůvodněním, že ve správním řízení byly zajištěny dostatečně všechny potřebné podklady, které rozhodnutí správního orgánu odůvodňují. K VPS K 8 nebyl schopen popsat konkrétní jeho provedení, měl však za to, že stavbu není možno zřídit za pomoci věcného břemene k pozemku, jelikož má trvalý charakter a slouží k usměrnění vodního toku. Obdobně nepopsal ani stavbu K 10, uvedl, že komunikační skelet kanalizace je ve vlastnictví města, které jej musí obhospodařovat, což vylučuje zřízení stavby za současného zřízení věcného břemen. Stavba K 10 je patrně stokou vedoucí podél komunikace, možné i zčásti umístěnou pod zemí a pozemek je v územním plánu označen jako nezastavitelné území vodní plochy. K VPS D 157 neuvedl žádné podrobnější tvrzení. U stavby E 1 poznamenal, že se jedná o novou trafostanici kioskového typu. U VPS DPC 21 měl za to, že existuje projekt, který však účastník řízení nemá k dispozici.

Předmětným rozhodnutím správní orgán nevydal žalobci pozemky označené ve výroku tohoto rozhodnutí. V odůvodnění uvedl, že dne 25.7.2014 obdržel od žalobce návrh na zahájení správního řízení o vydání zemědělských nemovitostí podle § 9 odst. 6 ZMVC, když ještě předtím, dne 12.9.2013 mu byla doručena jako povinné osobě výzva od žalobce k vydání majetku podle § 9 odst. 1 ZMVC. Vzal za prokázané, že předmětné nemovitosti byly zapsány v knihovní vložce č. 18 pozemkové knihy pro k.ú. České Budějovice, Linecké předměstí, pro vlastníka Dechantei in Budweis. Tento subjekt byl Rozhodnutím o sloučení církevních právnických osob dle kán. 121 CIC na základě zákona č. 3/2002 Sb. ze dne 20.1.2006 sloučen se žalobcem, který se stal nástupnickou právnickou osobou a je zapsán v Rejstříku evidovaných právnických osob Ministerstva kultury ČR. Právnímu předchůdci žalobce byly zmíněné nemovitosti vykoupeny československým státem po provedeném řízení podle § 10 odst. 1 zákona č. 46/1948 Sb. na základě Výměru Okresního národního výboru v Českých Budějovicích zn. IX-611/Děk.-20.IV.1949-Š. Z čestného prohlášení oprávněné osoby a z negativního výsledku pátrání v archivech dospěl k závěru, že za odňatý majetek nebyla vlastníku vyplacena žádná náhrada. Ke dni účinnosti ZMVC byly pozemky zapsány pro vlastníka Českou republiku – Státní pozemkový úřad. U pozemků parcel č. 3340/1 a 3944/1 shledal z vyjádření Magistrátu města České Budějovice, stavebního úřadu, že jsou na základě územního plánu zčásti určeny pro výstavbu VPS pro veřejnou infrastrukturu určenou k rozvoji obce. Na pozemcích parc. č. 3336/2 a 3340/1 jsou realizovány stavby technické infrastruktury (kabelové vedení NN a VN, trafostanice, vodovodní přípojky, dešťové kanalizační přípojky, splaškové kanalizační přípojky, STL plynovod, veřejné osvětlení), na které bylo v r. 2000 a 2005 vydáno kolaudační rozhodnutí. Na základě sdělení Magistrátu města České Budějovice, Odboru územního plánování, uzavřel, že pozemek parcela č. 3336/ 2 je podle územního plánu města České Budějovice ve znění jeho následných změn, zejména změny č. 72, s účinností od 31.12.2014 dotčen VPS K8 (stavba – úprava stávajícího levostranného přítoku řeky Malše mezi Rožnovem a Novým Roudným) a K 10 (stavba – rozšíření městské stokové sítě dle navrženého komunikačního skeletu a funkčního využití území), parcela č. 3340/1 je součástí VPS DI57 (stavba – úprava parametrů silnice III/15529 – Plavská silnice v trase Rožnov – Roudné), K8 (stavba – úprava stávajícího levostranného přítoku řeky Malše mezi Rožnovem a Novým Roudným), K10 (stavba – rozšíření městské stokové sítě dle navrženého komunikačního skeletu a funkčního využití území), E1 (stavba nové, popřípadě rozšíření stávající trafostanice 22/0,4 kV. Parcela č. 3939 je součástí VPS DPC21 (stavba cyklostezky v území Mladé, U Malše v trase po přemostění Malše – stará Plavská) a DI57 (stavba –

úprava parametrů silnice III/15529 – Plavská silnice v trase Rožnov – Roudné). Parcely č. 3944/1 a č. 3947/1 jsou rovněž součástí VPS DI57 a DPC21. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobce jako oprávněná osoba (právní nástupce původního vlastníka pozemků) podle § 3 písm. a) ZMVC postupem podle § 9 odst. 1, odst. 6 ZMVC řádně uplatnil nárok na vydání historického zemědělského majetku církve u povinné osoby podle § 4 písm. a) ZMVC, když právní předchůdce žalobce odnětím majetku bez náhrady státem utrpěl majetkovou křivdu dle § 5 ZMVC. Vydání pozemků však brání překážka podle § 8 odst. 1 písm. f) ZMVC v podobě jejich zasažení shora specifikovanými VPS.

Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu v této věci je ve smyslu § 9 odst. 10 ZoMV projednávána v řízení podle páté části o.s.ř., k němuž je v prvním stupni příslušný krajský soud.

Podle § 244 odst. 1 o.s.ř. rozhodl-li orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popř. smírčí orgán řízení podle zvláštního právního předpisu (dále jen správní orgán), podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá ze vztahů soukromého práva (§ 7 odst. 1) a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení.

Podle § 246 odst. 1 o.s.ř. je k návrhu oprávněn ten, kdo tvrdí, že byl dotčen na svých právech rozhodnutím správního orgánu, kterým byla jeho práva nebo povinnosti založena, změněna, zrušena, určena nebo zamítnuta.

Podle § 247 odst. 1 žaloba musí být podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu. Zmeškání této lhůty nelze prominout.

Soud posoudil žalobu jako včasnou, podanou ve lhůtě podle § 247 odst. 1 o.s.ř. dvou měsíců od doručení rozhodnutí (žaloba byla podána dne 15.12.2015, rozhodnutí správního orgánu doručeno žalobci 15.10.2015 a je v právní moci týmž dnem).

Dodržen i okruh účastníků podle § 250a odst. 1 o.s.ř. Správního řízení se účastnili žalobce v postavení oprávněné osoby a účastník řízení v postavení povinné osoby.

Podle § 3, písm. a) ZMVC jsou oprávněnou osobou registrovaná církev a náboženská společnost a podle § 4 písm. a) je povinnou osobou Česká republika jako právní nástupce zaniklého Pozemkového fondu České republiky, za niž jedná příslušná organizační složka, Státní pozemkový úřad, podle zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů.

Podle § 5 a) ZMVC je skutečností, v jejímž důsledku došlo v rozhodném období k majetkovým křivdám, odnětí věci bez náhrady postupem podle zákona č. 142/1947 Sb., o revizi první pozemkové reformy, nebo podle zákona č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě).

Podle § 6 povinná osoba vydá oprávněné osobě nemovitou věc ve vlastnictví státu, která náležela do původního majetku registrovaných církví a náboženských společností a stala se předmětem majetkové křivdy, kterou utrpěla oprávněná osoba nebo jeho právní předchůdce v rozhodném období v důsledku některé ze skutečností uvedených v § 5.

Podle § 8 odst. 1, písm. f) nelze věc vydat v případě, že se jedná o část pozemku nebo stavby, která je potřebná pro uskutečnění veřejně prospěšné stavby dopravní nebo technické infrastruktury, vymezenou ve schválené územně plánovací dokumentaci, pro kterou lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit; to neplatí, postačí-li pro veřejně prospěšnou stavbu zřízení věcného břemene.

Skutkové závěry správního orgánu, pokud jde o postup žalobce při uplatnění restitučního nároku, povinné osoby a oprávněné osoby včetně jejího právního nástupnictví po původním vlastníku pozemků, identifikaci původních parcel PK a současných parcel KN, skutečnost, že jde o pozemky zemědělského charakteru, jež byly historickým majetkem právního předchůdce žalobce, jemuž byly odňaty státem bez vyplacení náhrady v rozhodném období, účastníci nezpochybňovali a bezvýhradně vyplývají i z listinných důkazů, založených v soudním spisu. Soud je z tohoto důvodu převzal za svá skutková zjištění ve smyslu § 250e odst. 2 o.s.ř.

Z těchto skutkových závěrů správní orgán dospěl i ke správným závěrům právním, co se týče souladu postupu žalobce při uplatnění restitučního nároku s § 9 odst. 1, odst. 6 ZMVC, posouzení nárokovaných nemovitostí jako zemědělských ve smyslu § 2 ZMVC, určení žalobce jako oprávněné osoby dle § 3 písm. a) ZMVC a účastníka řízení jako povinné osoby dle § 4 písm. a) ZMVC, jehož stíhá povinnost dle § 6 ZMVC k vydání nemovitého majetku v důsledku spáchání majetkové křivdy právnímu předchůdci žalobce dle § 5 ZMVC. Soud se shoduje v právním hodnocení těchto otázek a ve výše popsaném rozsahu pro stručnost odkazuje co do skutkových i co do právních závěrů na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu.

Jedinou spornou otázkou a předmětem posouzení soudu zůstalo, zda vydání pozemků brání výlukový důvod podle § 8 odst. 1 písm. f) ZMVC.

Důkazní břemeno k tvrzení o existenci překážek vydání pozemků nese účastník řízení, který byl také soudem poučen dle § 118a odst. 3 o.s.ř. o povinnosti důkazní ve vztahu k tomuto tvrzení, konkrétně ke specifikaci staveb – jejich charakteru (provedení, vzhledu), z čeho plyne veřejný zájem na jejich realizaci těchto staveb a nemožnost jejich zřízení na základě věcného břemene, resp. služebnosti, jakož i k otázce umístění těchto staveb. Byl také poučen o následcích nesplnění této důkazní povinnosti v podobě možného neúspěchu ve sporu.

Účastník řízení přes toto poučení však řádné důkazy pro svá tvrzení nepřinesl.

Z listin, které jsou založeny ve spisu správního orgánu tak bylo možno dospět k závěru, že všechny VPS, tak jak jsou shora popsány, jsou uvedeny v územním plánu Statutárního města České Budějovice, resp. jeho následných změnách. Dne 11.9.2015 se uskutečnilo jednání ve věci určení rozsahu nevydaných pozemků za účasti zástupců Magistrátu města České Budějovice, stavebního úřadu a odboru územního plánování, Agropost CB s.r.o., Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro Jihočeský kraj, Biskupství českobudějovického a společnosti Brůha a Krampera, z něhož vyplynulo, že na cyklostezku je zpracovaný záborový elaborát a pro ostatní VPS neexistuje podrobnější studie, která by vyměřila koridor pro VPS je povinností zpracovat územní studii v lokalitě. Geodetická společnost se vyjádřila, že bez bližších podkladů od odboru územního

plánování nelze VPS zaměřit. Podle stanoviska Biskupství českobudějovického na základě grafické části územního plánu nelze vyhotovit geometrický plán relevantní pro rozhodnutí pro nevydání pozemků. Dotčení sporných pozemků VPS, tak jak je popsáno výše, sdělilo Statutární město České Budějovice, Magistrát města České Budějovice, Odbor územního plánování, stavebního řádu a investic, Pozemkovému fondu ČR, územnímu pracovišti v Českých Budějovicích, přípisem ze dne 27.1.2014, jak bylo zjištěno z této listiny. Z tohoto sdělení rovněž vyplývá, že pozemky se nacházejí v území, kde je před započetím využívání území nutno pořídit regulační plán nebo územní studii. V obecně závazné vyhlášce č. 6/2004 Statutárního města České Budějovice, schválené 16.9.2004 a účinné od 9.10.2004, je vymezen seznam pozemků dotčených VPS, a to parcel č. 3340/1, VPS 2 nová obslužná komunikace funkční třídy C2 včetně koridorů, inženýrských sítí, vodovodní, kanalizační, plynovodní řád, elektrické vedení, veřejné osvětlení a VPS 3 – nová trafostanice kioskového typu. Všechny VPS jsou také zahrnuty do změny č. 72 územního plánu města České Budějovice účinného od 31.12.2014, vydaného zastupitelstvem městem České Budějovice usnesením ze dne 11.12.2014 č. 18/VII/2014, jak je zjištěno z těchto listin.

Jak plyne z výše citovaného ust. § 8 odst. 1 písm. f) ZMVC, jednou z podmínek uplatnění výluky je, že VPS není možno zřídit na základě věcného břemene. VPS definuje ust. § 2 odst. 1 písm. l) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) jako stavbu pro veřejnou infrastrukturu určenou k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu, vymezenou ve vydané územně plánovací dokumentaci. Obecně platí, že prakticky každou stavbu lze zřídit na cizím pozemku na základě věcného břemene (služebnosti), zároveň však právní úprava umožňuje pro účely realizace VPS vyvlastnění. Volba jedné z možností je výsledkem posouzení okolností každého konkrétního případu zjištěných dokazováním. Pro zodpovězení této otázky je nutno znát mj. např. provedení stavby (zda jde o stavbu na pozemku, anebo stavbu skrytou pod povrchem pozemku – viz v tomto případě VPS K 10), zda půjde o stavbu novou či o změnu stavby stávající (viz VPS E 1), podstatu stavebních úprav dosavadní stavby (viz VPS DI 57) atd. Z důkazů předložených účastníkem však žádný závěr nevyplývá, další důkazy pro svá tvrzení neoznačil. Lze tak uzavřít, že neunesl důkazní břemeno, což vedlo k jeho neúspěchu ve sporu.

Z výše uvedených důvodů soud sporné pozemky žalobci vydal, přičemž svým rozsudkem nahradil výše citované rozhodnutí správního orgánu, a to v souladu s ust. § 250j odst. 1 – 2 o.s.ř.

O náhradě nákladů mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 245 o.s.ř. a zcela úspěšnému žalobci bylo takto přiznáno právo na jejich plnou náhradu proti zcela neúspěšnému účastníku řízení. Celková částka nákladů řízení zahrnuje odměnu právního zástupce 12.400,- Kč za 4 úkony právní služby po 3.100,- Kč za úkon podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen advokátní tarif) – příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby, 2x účast při soudním jednání, paušální náhradu jeho hotových výdajů 1.200,- Kč za 4 úkony právní služby po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a DPH 21% z odměny a náhrad 2.856,- Kč podle § 137 odst. 3 o.s.ř. Žalobci dále náleží náhrada cestovních výdajů za cestu 2x z Prahy do Českých Budějovic a zpět veřejnou dopravou 676,- Kč (338,- Kč/zpáteční cesta – cena jízdného ověřena na www.regiojet.cz a www.idos.cz) a paušální náhradu za ztrátu času stráveného na cestě 2.000,- Kč za celkem 20 půlhodin (10 půlhodin/1 cesta, 100,- Kč/započatá půlhodina), vše podle § 13 a 14 advokátního tarifu a 21% DPH 561,96 Kč § 137 odst. 1 o.s.ř. Jelikož se právní zástupce žalobce účastnil v oba jednací dny u téhož senátu soudu vždy čtyř jednání, byla mu z celkové

částky nákladů jízdného a náhrady za ztrátu času přiznána náhrada ve výši ¼, tj. 809,50 Kč. V souhrnu tak náklady řízení činí 17.265.50 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení k Vrchnímu v Praze u Krajského soudu v Českých Budějovicích.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost, kterou mu toto rozhodnutí ukládá, může se oprávněný jejího splnění domáhat na návrh v exekuci.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 19. září 2016

Mgr. Kamila Drábková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Petra Veselá